

[Socialministeren.]

muligt kunde give Anledning til, at vi talte noget mere om Realiteten og dermed noget mindre Partipolitik. Jeg synes altsaa, at fra Sagkundskabens Synspunkt er den Behandling, der har fundet Sted hidtil, nedslaaende. Jeg synes, de to ærede Ordførere, som jeg sagde: til Trods for deres personlige Venlighed og deres rolige Form, alligevel har gjort Stillingen meget vanskeligere, end den var, saglig som politisk, og jeg er forbavset herover efter Stemningen i Befolkningen og efter de forskellige Forhaandsløfter om en interesseret, saglig og loyal Behandling.

Men det faar jo ikke hjælpe, det er maaske ogsaa kun Forpostfægtninger, som Folketinget nu en Gang kræver, før man kan tage Plads om Forhandlingsbordet med det rette saglige Sindelag. Jeg skal derfor gøre mit bedste for paa ethvert Trin at arbejde med til et godt sagligt Resultat. Men der er jo et Par Ting, jeg alligevel maa sige, før Udvalget tager fat.

Begge de ærede Ordførere har forsikret, at der ikke kunde blive Tale om Gennemførelse af dette Lovforslag, før man havde de samlede Planer paa Rigsdagens Bord, og for saa vidt kan man jo egentlig ikke sige, at det har været nogen større Nytte til at gøre det store Arbejde med at skitsere og beregne Forholdene, ogsaa efter Forslaget om offentlig Forsorg. For det var et meget stort Arbejde de Beregninger, som findes i Betænkningen, og om hvilke den ærede konservative Ordfører brugte den venlige Betegnelse „vage Antydninger“. Jeg synes nu i og for sig, at de efter Forholdene var ualmindelig tydelige, disse Antydninger; jeg synes ogsaa, de er mere end tilstrækkelige for dem, der kender mine mangeaarige Planer paa disse Omraader — Fremtidens Forsørgelsesvæsen —, og som havde faaet at vide, at jeg havde faaet Lov til, saa vidt gørligt, at søge at opbygge et nyt System efter disse Hovedlinier.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde i den Forbindelse den besynderlige Bemærkning, at dette Lovforslag utvivlsomt var det egentlige Udtryk for Sejren af 24. April. Det er dog et underligt Udtryk for en Sejr, at man derefter byder et saa udpræget Forhandlingsgrundlag. Og det ærede Medlem tilføjede en endnu besynderligere Bemærkning, nemlig at Regeringen saa at sige paa alle andre Omraader havde undladt at sætte ind, havde trukket i Land eller udskudt de forskellige Spørgsmaals Behandling.

Det kommer ganske vist ikke dette

Lovforslag ved, og jeg har hverken særlig Forstand paa eller, tror jeg, synderlig Interesse for Politik i Christmas Møllersk Forstand, men jeg bildte mig alligevel ind, at Regeringen havde givet rigeligt Udtryk for sine Synspunkter, gennem Afrustningsforslag, omfattende Jordlove, store Vejforbedringsforslag, Tugthus- og Formueskatte- lovenes Ændring, Trustlovsforslag, Grundstigningsskyldforslag o. s. v., o. s. v. Jeg ved ikke, hvad det er, vi har undladt, og jeg troede egentlig, at de ærede Medlemmer var mere end tilfredse over, hvad de foreløbig havde faaet at se, hvad Kvantiteten angik, og hvad Opfyldelsen af vore Planer angik. Men nu skal jeg overbringe Regeringen det ærede Medlems Beklagelse over vor Uvirksomhed.

Den samme Ordfører, der altsaa i hvert Fald ikke beklagede sig over min Uvirksomhed, maatte dog paapege en alvorlig Fejl, jeg havde gjort mig skyldig i, idet jeg udtrykkelig havde fastslaaet, at det foreliggende Lovforslag ikke er Udtryk for Socialdemokratiets principielle Ønsker med Hensyn til Sociallovgivningens Udbygning, men er et imødekommende Forhandlingsgrundlag, der henvender sig til alle Sider for hurtigst muligt at faa den Socialreform, som vi alle trænger til, og det ærede Medlem forlanger derfor nu, at jeg skal sige, hvad da Socialdemokratiets principielle Forslag er.

Jeg vil gerne gøre det ærede Medlem den Indrømmelse her, at jeg har brugt et uheldigt Udtryk; det kan jo ske — det ærede Medlem Hr. Hendriksen har brugt mange i en kort Tale, jeg kan komme til at bruge en enkelt i en 3 Timer lang Tale. Jeg tror ikke, man kan sige, at Socialdemokratiet paa Sociallovgivningens Omraade saa lidt som overhovedet noget andet politisk Parti i og for sig kan stille et principielt Program op. Man kan gøre det overfor enkelte Punkter, men for den samlede Sociallovgivning tror jeg, det er ugørligt. Der spiller her saa mange Forhold ind, at man i Programmerne kun kan opstille visse Retningslinier og aldrig vil kunne give virkelige Garantier, der omfatter uanede Situationer, en ikke forventet Samfundsudvikling, helt ændrede Konjunkturer o. s. v., o. s. v. Derfor er alle Partiers Programmer, selv Socialdemokratiets, paa dette Omraade holdt i almindelige Udtryk: human Forsørgelse af gamle o. s. v., o. s. v.

For saa vidt var det altsaa et uheldigt Udtryk, for det er mig umuligt at imødekomme det ærede Medlem. Men naar jeg ikke kan imødekomme ham, maa han paa den anden Side ikke tro, at der ligger den